

**Suomalais-venäläisen koulun
tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen
opetussuunnitelma**

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Perusteen nimi

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Määräyksen diaarinumero

OPH-1488-2021

Koulutukset

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (999908)

Voimaantulo

01.08.2022

Hyväksytty

Suomalais-venäläisen koulun johtokunta 21.6.2022

PDF luotu

22.6.2022

Sisällys

.....	1
1. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	4
1.1 Koulutuksen tavoitteet	4
1.2 Koulutuksen kohderyhmä	5
1.3 Koulutuksen arvoperusta	5
1.4 Koulutuksen muodostuminen	6
2. Koulutuksen järjestäminen	7
2.1 Opiskelijan ohjaaminen	7
2.2 Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma	8
2.3 Erityinen tuki	10
2.4 Opiskeluhoolto	11
2.5 Koulutuksen järjestäjän suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta	11
3. Palaute osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi	13
3.1 Palaute osaamisen kehittymisestä	13
3.2 Opiskelijan osaamisen arviointi	13
3.3 Todistukset	14
4. Muut opiskelijoita ja koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset	15
4.1 Opiskelijan velvollisuudet	15
4.2 Perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltaminen	16
5. Koulutuksen osien tavoitteet ja keskeiset sisällöt	17
5.1 Laaja-alainen osaaminen	17
5.1.1 Oppimaan oppiminen	18
5.1.2 Monilukutaito	19
5.1.3 Digiosaaminen	19
5.1.4 Vuorovaikutusosaaminen	19
5.1.5 Hyvinvointiosaaminen	19
5.1.6 Ympäristöosaaminen	19
5.1.7 Yhteiskuntaosaaminen	20
5.1.8 Kulttuuriosaaminen	20
5.2 Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot	20
5.3 Perustaitojen vahvistaminen	21
5.4 Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen	24
5.5 Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen	26
5.6 Työelämätaidot ja työpaikalla tapahtuva oppiminen	30
5.7 Arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taidot	31

1. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu oppivelvollisuusikäisille sekä muille vailla toisen asteen tutkintoa oleville oppijoille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta. Perusopetuksen lisäopetuksen, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen yhdistävän nivelvaiheen koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet opiskella tutkintotavoitteisessa koulutuksessa.

Opetushallitus määrää koulutuksen osista (luku 1.4) ja niiden tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja arvioinnista (luku 5), henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan merkittävistä tiedoista (luku 2.2) sekä todistukseen merkittävistä tiedoista (luku 3.3) (1215/2020, 12 § ja 16 §). Näiden lisäksi koulutuksen perusteissa kuvataan koulutuksen arvopohja sekä opinto-ohjauksen, oppimisen tuen ja arvioinnin toteuttaminen. Koulutuksen järjestäjä laatii perusteiden pohjalta suunnitelman koulutuksen toteuttamisesta. Suunnitelman sisältöä ohjeistetaan luvussa 2.5.

1.1 Koulutuksen tavoitteet

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tavoitteena on

antaa opiskelijalle valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen,

selkeyttää opiskelijan suunnitelmia jatko-opintojen ja työelämään liittyvien toiveiden ja tavoitteiden suhteen sekä

vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto.

Koulutuksen tavoitteena on lisäksi tukea opiskelijan jatko-opintojen ja uran valintaa. Koulutuksen aikana opiskelijan tavoitteena on tunnistaa omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa ja rakentaa erilaisia vaihtoehtoja sekä toisen asteen opintoihin että työelämään.

Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan opiskelu/tutkintokielen taitoja ja eri tiedonalojen tekstitaitoja sekä viestintä- ja vuorovaikutustaitoja siten, että hänellä on riittävät edellytykset opiskella toisen asteen koulutuksessa.

Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan kiinnostusta ja motivaatiota elinikäiseen oppimiseen.

Suomalais-venäläisen koulun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet opiskella lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa.

1.2 Koulutuksen kohderyhmä

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu seuraaville kohderyhmille:

oppivelvollisille ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta,

opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame

opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Koulutuksen osallistuvalla henkilöllä tulee olla perusopetuksen päättötodistus tai todistus perusopetusta vastaavasta aiemmasta koulutuksesta. Koulutuksen järjestäjä voi perustellusta syystä ottaa myös ilman päättötodistusta olevan opiskelijan, jos koulutuksen järjestäjä katsoo tällä muutoin olevan riittävät edellytykset opinnoista suoriutumiseen. (1215/2020, 8 §.)

Valmentavan koulutuksen opiskelijaksi voidaan ottaa hakija, joka ei ole suorittanut perusopetuksen jälkeistä tutkintoa tai valmentavaa koulutusta. Hakija, joka on suorittanut toisen asteen tutkinnon tai aiemman valmentavan koulutuksen, voidaan kuitenkin ottaa koulutukseen, jos se on erityisestä syystä perusteltua jatko-opintovalmiuksien hankkimiseksi. Samoin oppivelvollinen, joka on jo aiemmin suorittanut valmentavan koulutuksen, voidaan ottaa valmentavaan koulutukseen, jos hänellä ei ole soveltuvaa koulutuspaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa. (1215/2020, 8 §.) Tällöin opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tulee laatia siten, että siihen sisältyvät opinnot täydentävät aikaisempia koulutuksen osien sisältöjä.

Opiskelijoiden opiskelukielen taidon tulisi olla sellainen, että he hyötyvät valmentavan koulutuksen opiskelusta ja heillä on mahdollisuus saavuttaa tarvittavat valmiudet toisen asteen opiskeluun valmentavan koulutuksen aikana. Koulutuksen järjestäjä arvioi koulutuksen tarkoituksenmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden opiskelijalle.

Vaativana erityisenä tukena järjestettävää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta voivat järjestää ne ammatilliset oppilaitokset, joilla on oikeus vaativaan erityisen tuen järjestämiseen (1215/2020, 3 §.)

1.3 Koulutuksen arvoperusta

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen arvoperustana ovat demokratia, yhdenvertaisuus, tasa-arvo sekä kestävä elämäntapa. Opetus perustuu elämän ja ihmisoikeuksien kunnioittamiselle. Opetuksen lähtökohtana ovat opiskelijan ainutlaatuisuus, oikeus hyvään opetukseen sekä arvostavaan vuorovaikutukseen. Opiskelijan henkilökohtainen opintopolku toteutuu opiskelijälähtöisesti rakentuen hänen vahvuuksilleen ja henkilökohtaisille tavoitteilleen.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelijat kasvavat ottamaan vastuuta opinnoistaan, päätöksistään ja elämästään sekä harjaantuvat demokraattiseen toimintaan ja osallisuuteen. Osallisuus, toimijuus ja yhteisöllisyys sekä tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen korostuvat kaikessa toiminnassa. Jokainen opiskelija tuo kulloiseenkin opiskeluryhmään oman panoksensa ja opiskelijoita rohkaistaan oppimaan yhdessä ja toisiltaan. Näin pyritään edistämään opiskelijan hyvinvointia ja osallisuutta.

Koulutuksessa pyritään luomaan oppimisympäristöjä, joissa erilaisista taustoista tulevilla opiskelijoilla on mahdollisuus tunnistaa ja pohtia yhteisiä hyvän elämän arvoja ja periaatteita sekä oppia yhteistyöhön. Koulutuksessa kannustetaan opiskelijaa pohtimaan myös omia arvojaan sekä erilaisten erilaisten toimintaympäristöjen ja -kulttuurien erilaisuutta.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet on laadittu tässä esitetyn arvoperustan pohjalta.

1.4 Koulutuksen muodostuminen

Koulutuksen laajuus on 38 viikkoa ja suoritusaika enintään yksi vuosi (1215/2020, 11 §). Opiskelija voi osallistua valmentavaan koulutukseen myös lyhyemmän ajanjakson omien tavoitteidensa ja osaamistarpeidensa mukaisesti ja siirtyä joustavasti tutkintotavoitteiseen koulutukseen.

Opiskelijan opinnot rakentuvat kaikille tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutukseen osallistuville yhteisestä Opinto- ja uraohjaus -koulutuksen osasta sekä vähintään kahdesta valinnaisesta koulutuksen osasta. Opiskelijan yksilöllinen opintopolku rakennetaan opiskelijan tavoitteiden ja osaamistarpeiden mukaisesti.

Kaikille yhteinen koulutuksen osa:

Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot (2-10 viikkoa)

Valinnaiset koulutuksen osat, joista opiskelija suorittaa vähintään kaksi:

Perustaitojen vahvistaminen (1-30 viikkoa)

Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (1-30 viikkoa)

Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (1-30 viikkoa)

Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus (1-20 viikkoa)

Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen (1-20 viikkoa)

Valinnaiset opinnot (1-10 viikkoa)

Koulutuksen osien laajuudet on ilmoitettu vaihteluvälillä, joiden sisällä koulutus voidaan suunnitella opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Koulutuksen osien tavoitteet on määritetty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman mahdollisen

laajuuden mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia koulutuksen osan tavoitteiden pohjalta.

2. Koulutuksen järjestäminen

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen opiskelijalla on mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin (1215/2020, 13 §). Koulutuksen järjestäjän tulee koulutuksen toteuttamisessa olla yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien, nuorisotyön toimijoiden sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Koulutuksen järjestäjä täydentää järjestämäänsä koulutusta hankkimalla tarvittavia koulutuksen osia sitä järjestävältä taholta (1215/2020, 7 §).

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta eri oppimisympäristöissä keskimäärin 22 tuntia viikkoa kohti (1215/2020, 19 §).

Koulutus tulee järjestää siten, että opiskelija voi hakeutua tutkintotavoitteiseen koulutukseen kesken valmentavan koulutuksen, jos hän on saavuttanut riittävät valmiudet tutkintotavoitteiseen koulutukseen siirtymiseksi (1215/2020, 13 §).

2.1 Opiskelijan ohjaaminen

Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista koulutuksen suorittamiseen ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää opinto-ohjausta (1215/2020, 19 §). Koulutuksen järjestäjä kuvaa suunnitelmassaan tarkemmin ohjauksen toteuttamisen. Yksilö- ja ryhmäkohtainen ohjaus ovat keskeinen osa valmentavaa koulutusta. Opinto-ohjauksen toteutumisesta vastaa se koulutuksen järjestäjä, jonka kirjoilla opiskelija on.

Opinto-ohjauksen lisäksi opiskelijalla on oikeus saada ohjausta kaikilta opetus- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvilta. Kun opiskelija opiskelee toisen koulutuksen järjestäjän järjestämässä koulutuksessa, hän saa opintoihinsa liittyvää ohjausta tältä koulutuksen järjestäjältä.

Ohjaus tukee opiskelijaa

kartoittamaan kiinnostuksen kohteitaan ja tunnistamaan vahvuuksiaan

arvioimaan aiemmin hankittua osaamista

suunnittelemaan opintojensa sisältöä

seuraamaan opinnoissa etenemistään

arvioimaan omaa oppimistaan

tekemään tarkoituksenmukaisia valintoja tulevaisuuden suhteen

etsimään tietoa toisen asteen koulutuksesta sekä erilaisista uravalinnoista sekä

hakeutumaan jatko-opintoihin.

Ohjauksella tuetaan opiskelijaa opintojen kaikissa vaiheissa. Ohjaus tukee opiskelijan oppimista ja hyvinvointia, tarjoaa aineksia itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden lisääntymiseen sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Ohjausta tulee eriyttää ottamalla huomioon jokaisen opiskelijan yksilölliset lähtökohdat, tarpeet, tavoitteet, harrastukset, kiinnostusten kohteet, osaamisalueet sekä elämäntilanteeseen vaikuttavat tekijät.

Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta, toimijuutta sekä luottamusta omaan osaamiseen kehitetään ja pidetään yllä koko tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen ajan. Ohjauksen avulla edistetään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä tuetaan osallisuutta.

Ohjausta voidaan järjestää opintojaksomuotoisena opetuksena, henkilökohtaisena ja pienryhmäohjauksena sekä näiden yhdistelmänä. Ohjausta toteutetaan moniammatillisesti, sillä sitä antavat opinto-ohjaaja ja oppilaitoksen muu henkilökunta. Mahdollisen työelämässä tai muussa oppimisympäristössä tapahtuvan oppimisen aikana ohjaukseen osallistuvat myös työyhteisön jäsenet. Opiskelijan tulee saada tietoa siitä, mitkä ovat eri toimijoiden tehtävät ohjauksen kokonaisuudessa sekä missä asioissa ja miten opiskelija voi saada heiltä tukea.

Ohjauksen yhteydessä tehdyt suunnitelmat dokumentoidaan opiskelijan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa.

Oppivelvollisten osalta koulutuksen järjestäjällä on ohjaus- ja valvontavastuu valmentavan koulutuksen päättävästä opiskelijasta. Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia, että oppivelvollinen opiskelija hakeutuu ennen valmentavan koulutuksen päättymistä tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Koulutuksen järjestäjän tulee seurata, että oppivelvollinen hakeutuu oppivelvollisuuslain edellyttämään koulutukseen, saa opiskelupaikan ja aloittaa opinnot. (1214/2020, 10 §.)

Ohjaus- ja valvontavastuu koskee myös niitä tilanteita, joissa oppivelvollinen aikoo keskeyttää valmentavan koulutuksen. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on varmistaa, että oppivelvollinen saa riittävästi opinto-ohjausta hakeutumisveloitteensa täyttämiseksi siten, että oppivelvollisuuden suorittaminen voi jatkua keskeytyksettä. Tarvittaessa oppivelvollinen ohjataan muiden palvelujen piiriin. Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan oppivelvollisen asuinkunnalle, jos oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytyy. (1214/2020, 13 §.)

2.2 Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän nimeämä opettaja tai opinto-ohjaaja laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman yhdessä opiskelijan kanssa. Suunnitelmaa päivitetään opintojen aikana. Alaikäisen opiskelijan huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla tulee olla mahdollisuus osallistua suunnitelman laadintaan ja päivittämiseen. (1215/2020,14§) Henkilökohtaisen

opiskelusuunnitelman tekemisessä tehdään tarvittaessa moniammatillista yhteistyötä opiskeluhuollon ja opiskelijan muun verkoston kanssa.

Kun koulutuksen järjestäjänä on ammatillisen koulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ammatillisen koulutuksen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti (1215/2020, 14 §).

Kun koulutusta järjestää ja perusopetuksen tai lukiokoulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 14 §:n mukaisesti.

Henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan opiskelijan

tavoitteet valmentavalle koulutukselle

opiskelijan aikaisempi koulutus ja muu osaaminen

opiskelukielen taito ja muu kielitaito sekä opiskeluvälmiudet

suoritettavat koulutuksen osat ja niiden laajuus ja tavoitteet

tarvitsema ohjaus ja tuki ja niiden toteuttaminen (1215/2020, 22 §)

jatko-opinto- ja urasuunnitelma.

Opiskelija voi painottaa opiskelusuunnitelmassaan joko lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen suuntaan valitsemalla opintoja kyseisestä koulutusmuodosta. Koulutuksen aikana opiskelijan on mahdollista myös vahvistaa perusopetuksessa hankittuja taitoja. Keskeisenä periaatteena on kuitenkin opiskelijan suuntautuminen toiselle asteelle ja toisen asteen opintojen suorittaminen ohjattuna ja tuettuna opiskelijan valmiuksien mukaan.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ohjaa opiskelijan opintojen rakentumista ja etenemistä sekä vahvistaa opiskelun suunnitelmallisuutta.

Opiskelusuunnitelman laatimisen lähtökohtina ovat opiskelijan vahvuudet, tarpeet ja tavoitteet sekä hänen osaamisensa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen alussa. Opiskelijan elämäntilanne sekä aiemmat oppimiskokemukset tulee ottaa huomioon suunnitelmaa laadittaessa.

Lähtötilanteen selvittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota, ja opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen, opiskelukielen taito, opiskeluvälmiudet sekä mahdolliset tuen tarpeet kartoitetaan mahdollisimman tarkasti ja huomioidaan opintojen suunnittelussa.

Valmentavan koulutuksen lainsäädäntöön ei sisälly aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista tai hyväksilukua koskevaa sääntelyä. Opiskelijan opiskelusuunnitelma rakennetaan opiskelijan aiemmin osaamisen ja tavoitteiden perusteella ja opiskelija suorittaa vain ne koulutuksen osat, jotka ovat tarpeen hänen henkilökohtaisten tavoitteidensa saavuttamiseksi.

2.3 Erityinen tuki

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä. Erityisen tuen antamisen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa koulutuksen perusteiden mukaisen osaamisen. (1215/2020, 21 §.)

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida opiskelijan erityisen tuen tarve opiskelijan aloittaessa opiskelun, ja opintojen aikana tuen tarpeen ilmetessä. Jos perusopetuksesta siirtyvällä opiskelijalla on ollut perusopetuksessa perusopetuslain 17 §:n mukainen erityisen tuen päätös, tulee valmentavan koulutuksen järjestäjän selvittää ja arvioida opiskelijan erityisen tuen tarve opiskelijalle perusopetuksessa tehdyn erityisen tuen päätöksen pohjalta (1215/2020, 22 §.)

Oppivelvollisuuslain 23 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava oppivelvollisen koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle koulutuksen järjestäjälle. Muiden kuin oppivelvollisten osalta tiedot saadaan opiskelijalta.

Koulutuksen järjestäjä tekee päätöksen opiskelijalle annettavasta erityisestä tuesta. Opiskelijaa ja alaikäisen kohdalla huoltajaa tai muuta laillista edustajaa tulee kuulla ennen päätöksen tekemistä (1215/2020, 22 §.)

Koulutuksen järjestäjä kirjaa opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan (ammattillisessa koulutuksessa henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan) opiskelijalle tarjottavan erityisen tuen sisällöt.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelija voi suorittaa lukion tai ammatillisen koulutuksen opintoja. Kun opiskelija suorittaa lukion oppimäärään kuuluvia opintoja, hänellä on oikeus lukiolain 28 §:ssä säädettyyn oppimisen tukeen. Kun opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen osia, hänellä on oikeus erityiseen tukeen ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n perusteella. Opiskelijan oikeudesta vaativaan erityiseen tukeen sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia. Vaativaan erityiseen tukeen oikeuttavaa koulutusta annetaan siihen järjestämisluvan saaneissa ammatillisissa oppilaitoksissa (1215/2020, 21 §.)

Erityistä tai vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden opiskeluun voi tarvittaessa kuulua moniammatillista yhteistyötä, joka edistää opiskelijan opiskelukykyä. Pääpaino on toimenpiteissä, jotka vahvistavat opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä oppimisvalmiuksia ja osallistumismahdollisuuksia. Lähtökohtana ovat opiskelijan oppimisedellytykset, tarpeet ja odotukset, toimintakyky ja voimavarat.

Paikallinen tarkennus: Suomalais-venäläisen koulun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tukitoimet toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä. Terveystenhoitaja, koulupsykologi, laaja-alainen erityisopettaja, ryhmänohjaaja, opinto-ohjaaja ja koulukuraattori muodostavat moniammatillisen henkilöstön. He tukevat tarvittaessa opetushenkilöstöä opiskelijoiden yksilöllisen tuen tarpeen tunnistamisessa ja tuen toteuttamisessa.

2.4 Opiskeluhoolto

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijat ovat oikeutettuja opiskeluhooltoon. Opiskeluhoollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet kuin perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa ([1287/2013](#)).

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämä oppilaitoskohtainen opiskeluhooltosuunnitelma. Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmaa.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena. Yhteisöllinen opiskeluhoilto on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoiltoa. Yhteisöllinen opiskeluhoilto on ennaltaehkäisevää ja sen tehtävänä on edistää opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä vahvistaa vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yksilökohtaiseen opiskeluhoiltoon kuuluvat opiskeluhoollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tarjoama tuki. Yksilökohtaista opiskeluhoiltoa toteutetaan voimassa olevan oppilas- ja opiskeluhoiltolainsäädännön sekä koulutuksen järjestäjän opiskeluhoiltosuunnitelman mukaisesti.

Paikallinen tarkennus: Valmentavassa koulutuksessa noudatetaan Suomalais-venäläisen koulun opiskeluhoiltosuunnitelmaa.

2.5 Koulutuksen järjestäjän suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta

Koulutuksen järjestäjä suunnittelee koulutuksen toteutuksen ottaen huomioon opiskelijoiden tavoitteet ja edellytykset sekä eri koulutuksen järjestäjien yhteistyön. Koulutuksen järjestäjän on tärkeä huomioida sekä opiskelijoiden erityistarpeet että heidän tosiasialliset mahdollisuutensa korottaen perusopetuksen arvosanoja, suorittaa lukio-opintoja sekä ammatillisen perustutkinnon osia tai niitä pienempiä kokonaisuuksia.

Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 12 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä laatii koulutuksen toteuttamisesta suunnitelman.

Suunnitelmassa kuvataan

koulutuksen järjestäjän tarjoamat koulutuksen osat, niiden tavoitteet, keskeiset sisällöt ja arviointi sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen koulutuksen osittain

muilta koulutuksen järjestäjiltä hankittavat koulutuksen osat

perusopetuksen arvosanojen korottaminen erityisessä tutkinnossa

lukio-opintojen ja ammatillisten perustutkinnon osien ja osien osa-alueiden suorittaminen

opinto-ohjauksen järjestäminen

5.1 järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat

yhteistyö, vastuut ja työnjako

5.3 toimintatavat ja vastuut jatko-opintoihin ohjauksessa

erityisen tuen järjestäminen

järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat

6.2 yhteistyö, vastuut ja työnjako yhteistyö

7.1 koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä

kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisten kohdalla

7.3 työelämäyhteistyö, kansainvälisen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Lisäksi tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan seuraavia koulutuksen järjestäjän lakisääteisiä suunnitelmia (1215/2020, 26 §)

opiskeluhoitosuunnitelma sisältäen suunnitelman opiskelijoiden suojaamisesta väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä,

tasa-arvosuunnitelma

yhdenvertaisuussuunnitelma

Paikallinen tarkennus: Suomalais-venäläisen tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan lakisääteisten suunnitelmien lisäksi Suomalais-venäläisen koulun lukion oppimisen tuen suunnitelmaa. Lisäksi noudatetaan Suomalais-venäläisen koulun lukion opetussuunnitelman mukaista suunnitelmaa kurinpitokeinojen käyttämisestä sekä tasa-arvo- ja

yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen toteutus kuvataan tarkemmin erillisessä toteutussuunnitelmassa (liitteenä).

3. Palaute osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi

3.1 Palaute osaamisen kehittymisestä

Suomalais-venäläisen koulun tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen arvioinnissa sovelletaan Suomalais-venäläisen koulun lukion opetussuunnitelmassa määriteltyjä arvioinnin periaatteita.

Opiskelijalla on oikeus saada palautetta osaamisensa kehittymisestä koulutuksen aikana. Palautteella ohjataan ja kannustetaan opiskelijaa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä itsearviointiin (1215/2020, 15 §).

Opiskelijaa ohjataan arvioimaan itseään realistisesti ja kehittämään omaa toimintaansa opiskelijana. Opettajan sekä muun ohjaus- ja opiskeluhenkilöstön antama palaute on kannustavaa ja realistista, opiskelijan vahvuuksia ja kehittymistä tukevaa.

Palautetta antavat opetuksesta vastaavat opettajat ja muut opiskelijan opetukseen, ohjaukseen ja tukeen osallistuvat koulutuksen järjestäjän edustajat.

3.2 Opiskelijan osaamisen arviointi

Koulutuksen osien arviointi antaa tietoa opiskelijan osaamisesta ja tukee koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Osaamisen arvioinnilla tarkoitetaan sen arviointia, onko opiskelija saavuttanut koulutuksen perusteiden mukaiset koulutuksen osan tavoitteet. Arvioinnin toteuttaa ja arvioinnista päättää kunkin koulutuksen osan opetuksesta vastaava opettaja. (1215/2020, 15 §.)

Koulutuksen osat arvioidaan hyväksyty / hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi, kun opiskelija on saavuttanut koulutuksen osalle asetetut ja henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Koulutuksen järjestäjä voi omassa suunnitelmassaan määritellä koulutuksen perusteiden yleisiä tavoitteita tarkempia tavoitteita. (1215/2020, 15 §.)

Koulutuksen osien arviointi perustuu monipuolisiin arviointimenetelmiin. Opiskelijat voivat osoittaa osaamistaan monipuolisesti heille soveltuvin tavoin. Opiskelijan mahdolliset oppimisen vaikeudet ja opetuskielen osaaminen tulee ottaa huomioon suunniteltaessa osaamisen osoittamisen tapoja. Esimerkiksi tilanteissa, joissa kirjallinen tuottaminen on haastavaa, opiskelijalle annetaan

mahdollisuus osoittaa osaamistaan muilla tavoin. Arvioinnissa voidaan käyttää myös muita tarkoituksenmukaisia erityisjärjestelyjä.

Tutkintokoulutuksen aikana korotettavat perusopetuksen päättöarvioinnin arvosanat sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opinnot arvioidaan kunkin koulutusmuodon lainsäädännön ja opetussuunnitelman tai tutkinnon perusteiden mukaisesti. Todistuksen suorituksesta antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on tämän koulutuksen järjestämislupa.

3.3 Todistukset

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen suoritetuista koulutuksen osista, kun opiskelija päättää tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suorittamisen. Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista myös opiskelijan pyynnöstä. (1215/2020, 16 §.)

Koulutuksen päättämisellä tarkoitetaan tilannetta, jolloin opiskelija on suorittanut hyväksytysti koko valmentavan koulutuksen (38 viikkoa) tai henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassaan tavoitteeksi asetetut koulutuksen osat.

Todistukseen suoritetuista koulutuksen osista merkitään seuraavat tiedot:

opiskelijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus

koulutuksen nimi

opiskelijan suorittaman koulutuksen laajuus viikkoina

opiskelijan suorittamat koulutuksen osat ryhmiteltyinä koulutuksen perusteiden mukaisesti, laajuudet viikkoina ja arvosana (hyväksytty/hylätty)

päiväys ja allekirjoitus

Todistuksessa suoritetuista koulutuksen osista tulee lisäksi ilmetä

todistuksen antavan koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen yhteystiedot

opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä ja diaarinumero

lainsäädäntö, johon koulutus perustuu

maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen määräämien koulutuksen perusteiden mukaisesti (perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero)

maininta, että tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sijoittuu tasolle 3 tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liitteen mukaisesti

arviointiasteikko

muut tarpeelliset lisätiedot

Todistuksen liitteenä opiskelijalle voidaan antaa opintosuoritusote, jossa näkyy tarkemmin opiskelijan suorittaman koulutuksen sisältö.

Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista. Tämän todistuksen tai opintosuoritusotteen antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on kyseisen koulutuksen järjestämislupa. Näissä todistuksissa tai opintosuoritusotteissa noudatetaan kyseessä olevan koulutusmuodon säädöksiä.

Jos opiskelija eroaa tai keskeyttää opintonsa suorittamatta yhtään koulutuksen osaa oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti, koulutuksen järjestäjä antaa todistuksen suoritetuista opinnoista.

Todistukseen suoritetuista opinnoista merkitään seuraavat tiedot:

opiskelijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus

koulutuksen nimi

opiskelijan suorittama koulutuksen laajuus viikkoina

päiväys ja allekirjoitus

Todistuksessa suoritetuista opinnoista tulee lisäksi ilmetä

todistuksen antavan koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen yhteystiedot

opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä ja diaarinumero

lainsäädäntö, johon koulutus perustuu

maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen määräämien koulutuksen perusteiden mukaisesti (perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero)

maininta, että tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sijoittuu tasolle 3 tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen ([120/2017](#)) liitteen mukaisesti

arviointiasteikko tai arviointiasteikot

muut tarpeelliset lisätiedot.

Todistuksen liitteenä opiskelijalle voidaan antaa opintosuoritusote, jossa näkyy tarkemmin opiskelijan suorittaman koulutuksen sisältö.

4. Muut opiskelijoita ja koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset

4.1 Opiskelijan velvollisuudet

Suomalais-venäläisen koulun tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan Suomalais-venäläisen koulun lukion järjestyssääntöjä ja muita koulun ohjeita. Koulutuksen aikana muissa oppimisympäristöissä tehtävien opintojen aikana noudatetaan näiden koulutuksen toteuttajien järjestyssääntöjä ja ohjeistuksia.

Opiskelijan velvollisuudet

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalla on velvollisuus osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. (1215/2020, 20 §)

Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Vahingoista tulee ilmoittaa alaikäisen huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Koulutuksen järjestäjä päättää esimerkiksi siitä, miten poissaoloista tulee ilmoittaa ja myös poissaolojen hyväksyttävyydestä. Valmentavassa koulutuksessa noudatetaan oppilaitoksen ohjeita poissaoloissa, niiden seuraamisessa ja puuttumisessa niihin. Kurinpitoasioissa noudatetaan oppilaitoksen kurinpitosuunnitelmaa.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä (1215/2020, 18 §). Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

4.2 Perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltaminen

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa sovelletaan, mitä asianomaisen järjestäjän osalta perusopetuslaissa, lukiolaissa tai ammatillisesta annetussa laissa säädetään (1215/2020, 26 §)

opetuksen julkisuudesta,

kokeilusta,

erityisopetuksen tai erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä,

oppilas- ja opiskeluhuollosta,

henkilöstöstä,

yhteistyöstä opiskelijoiden huoltajien kanssa,

oppilas- ja opiskelijakunnasta,

koulutuksen arvioinnista sekä

tietojensaannista ja henkilötietojen salassapidosta ja käsittelystä, jollei laissa toisin säädetä.

Lisäksi sovelletaan, mitä kurinpidosta ja siihen liittyvistä menettelyistä säädetään perusopetuslaissa, lukiolaissa sekä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa. Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa ei kuitenkaan sovelleta perusopetuslain 36 §:ään kirjattua jälki-istuntoa.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen tutkinnon osaa, sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 40 §:n säännöistä opiskelijaksi ottamisen esteistä sekä mainitun lain 9 luvun säännöksiä opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja huumausainetestauksesta (ns. SORA-lainsäädäntö).

5. Koulutuksen osien tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman viikkomäärän mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia opiskelijan valmiuksien ja tavoitteiden mukaisesti. Koulutuksen järjestäjä kuvaa mahdollisten pienempien kokonaisuuksien tavoitteet, keskeisen sisällön ja arvioinnin suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamisesta.

Opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan ne koulutuksen osat, joihin hän osallistuu, sekä niiden laajuus ja tavoitteet. Opiskelijalle valitaan sopivat koulutuksen osat hänen valmiuksiensa ja tavoitteidensa mukaisesti. Suunnitelma päivitetään koulutuksen edetessä.

5.1 Laaja-alainen osaaminen

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus tukee kokonaisvaltaisesti opiskelijan valmiuksia ja osaamista. Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen ja asenteiden sekä toimintakyvyn muodostamaa kokonaisuutta, joka kytketään koulutuksen osien sisältöihin. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet kulkevat läpi koko valmentavan koulutuksen riippumatta opiskelijan valitsemista koulutuksen osista. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana valmentavan koulutuksen osien arviointia. Laaja-alainen osaaminen on osa jokaisen koulutuksen osan tavoitteita.

Valmentavan koulutuksen laaja-alaisen osaaminen keskittyy niihin valmiuksiin, joita opiskelija tarvitsee siirtyäkseen opiskelemaan toiselle asteelle. Opiskelijalla tulee olla tarvittavat perusvalmiudet, riittävä tutkintokielen osaaminen ja tietotekniset valmiudet sekä monipuoliset opiskelutaidot. Lisäksi hänellä tulee

olla riittävä hyvinvointiosaaminen, jotta hän jaksaa opiskella ja oppia. Laaja-alaiseen osaamisen liittyvät lisäksi opiskelijan ymmärrys kulttuurisesta moninaisuudesta, yhdessä toimimisesta sekä kestävään kehitykseen liittyvä ymmärrys.

Koulutuksen järjestäjä kuvaa, miten laaja-alaisen osaamisen osa-alueita toteutetaan eri koulutuksen osissa suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Kuvausten tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen laaja-alainen osaaminen koostuu seuraavista osa-alueista:

5.1.1 Oppimaan oppiminen

Opiskelija osaa hankkia tietoa sekä jäsentää, arvioida ja soveltaa sitä. Hän osaa ottaa vastuuta opinnoistaan ja suunnitella niitä tavoitteellisesti. Hän tunnistaa ja osaa käyttää tarkoituksenmukaisia ja monipuolisia oppimistapoja ja -strategioita ja ymmärtää vertaisryhmän ja muun lähipiirin merkityksen oppimisen ja opiskelun tukena. Opiskelija kehittää opiskelukielen taitoaan tavoitteellisesti

siten, että pystyy käyttämään puhuttua ja kirjoittua kieltä erilaisissa oppimisympäristöissä.

5.1.2 Monilukutaito

Opiskelija kehittyy viestien tulkitsijana ja tuottajana sekä harjaantuu toimimaan erilaisten tekstien kanssa. Opiskelija osaa tarkastella ja tulkita kriittisesti erilaisia tekstejä. Tekstillä tarkoitetaan laajasti sekä puhuttuja että kirjoitettuja tekstejä, jotka sisältävät erilaisia kielimuotoja arkikielestä opiskelun kieleen ja eri tiedonalojen käsitteelliseen kieleen. Luku- ja kirjoitustaidon ohella opiskelija kehittää kuvanlukutaitoaan, medialukutaitoaan ja numeerista lukutaitoaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

5.1.3 Digiosaaminen

Opiskelija osaa käyttää digitaalisia palveluita osana oppimista ja ongelmanratkaisua. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti sosiaalisessa mediassa sekä käyttää digitaalisia palveluita asioidessaan viranomaisten ja muiden sähköisiä asiointia edellyttävien palveluntarjoajien kanssa.

5.1.4 Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija pyrkii toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja rakentavasti. Hän oppii kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä ja tuomaan omia näkökulmiaan esille yksilönä ja ryhmän jäsenenä sekä kehittää empatiakykyään. Opiskelija osaa käyttää viestinnässä eri kieliä asianmukaisesti ja toimivasti. Opiskelija osaa viestiä asianmukaisesti myös erilaisilla sosiaalisen median alustoilla.

5.1.5 Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen. Hän vaalii fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Opiskelija omaksuu hyvinvointiaan tukevia toimintatapoja sekä tunnistaa niitä edistäviä yhteisöjä. Hän osaa suunnitella omaa ajankäyttöään siten, että opiskelu ja vapaa-aika vuorottelevat tarkoituksenmukaisesti. Opiskelija osaa hakea tietoa, apua ja tukea oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen sekä hakeutua tarvittaessa hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palveluiden pariin.

5.1.6 Ympäristöosaaminen

Opiskelija ymmärtää kestäväen kehityksen merkityksen yhteiskunnalle ja maapallolle ja osaa toimia kestäväen kehityksen mukaisesti. Opiskelija tunnistaa ja ymmärtää keskeisiä ympäristön muutoksia ja ihmisen toiminnan merkityksen niihin. Hän tuntee kestäväen kehityksen tavoitteet ja ymmärtää ilmiöiden vaikutuksen toisiinsa, mukaan lukien kulttuurisen, sosiaalisen ja taloudellisen

näkökulman. Opiskelijaa osaa toimia kestävässä elämäntapaa tukien ja ottaa vastuuta ympäristöstä yhteistyössä muiden kanssa.

5.1.7 Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita. Hän osaa vaikuttaa oman ryhmänsä ja oppilaitoksensa asioihin sekä ymmärtää, miten yhteiskunnallisiin kysymyksiin voi ottaa kantaa. Opiskelija omaksuu aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja. Opiskelija ymmärtää työn merkityksen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa.

5.1.8 Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää tietojaan ja ymmärrystään omasta identiteetistään sekä opiskeluyhteisön ja yhteiskunnan moninaisuudesta, jossa erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Opiskelija saa kokemuksia kansainvälisyydestä omassa arjessaan ja opiskeluympäristössään sekä esimerkiksi vierailujen, kulttuuritapahtumien, verkostoyhteistyön tai muun yhteistyön kautta. Mahdollinen kieliprofiilin laatiminen tukee osaltaan opiskelijan ymmärrystä kielellisestä identiteetistään sekä hänen kasvuun kielenoppijana ja -käyttäjänä.

5.2 Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot

Laajuus

2 -10 viikkoa

Kuvaus

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa kehitetään opiskelijan opiskelu- ja urasuunnittelutaitoja, kuten kykyä työskennellä ja opiskella itsenäisesti, suunnitella omia opintoja ja ajankäyttöä sekä tehdä opintoihin liittyviä valintoja. Opiskelijaa tuetaan tiedostamaan koulutuksen ja työnteon merkitys omassa elämässään. Opiskelu- ja urasuunnittelutaitojen kehittymiseen liittyvät kiinteästi opiskelu/tutkintokielen taidon ja erityisesti urasuunnitteluun liittyvien tekstitaitojen hallinta.

Tavoitteet

Opiskelija

asettaa ja arvioi oman elämänsä tavoitteita ja toiveita

osaa kuvata itseänsä oppijana ja opiskelijana

tutustuu erilaisiin tapoihin oppia ja hankkia osaamista

käyttää soveltuvia opiskelutaitoja

osaa suunnitella omia opintojaan tavoitteellisesti

osaa etsiä tietoa itseään kiinnostavista jatko-opinnoista sekä työelämävaihtoehtoista

tarkastelee vaihtoehtoisia uramahdollisuuksiaan myös tulevaisuuden näkökulmasta

arvioi omaa soveltuvuuttaan eri aloille

osaa tehdä realistisen jatko-opintosuunnitelman ja hakeutuu sen mukaisesti koulutukseen

valmistautuu opiskelemaan lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa ymmärtää ja osaa käyttää opiskelu- ja urasuunnitteluun liittyvää kieltä.

Paikallinen tarkennus:

Opiskelu- ja urasuunnittelutaitojen kokonaisuus alkaa orientaatiojaksolla, johon jokainen uusi opiskelija osallistuu. Orientaatiojakso sisältää sekä henkilökohtaista että ryhmämuotoista ohjausta. Orientaatiojakson aikana selvitetään moniammatillisesti opiskelukykyä, -valmiuksia ja -tavoitteita, joiden pohjalta suunnitellaan opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.

Opiskelija tutustuu erilaisiin koulutusmahdollisuuksiin Suomessa. Hän tuntee itseään kiinnostavien koulutusalojen pääsyvaatimukset, hakumenettelyt ja valintakriteerit ja osaa hakea koulutuksiin.

Opiskelu- ja urasuunnittelutaitojen kokonaisuus hajautetaan koko TUVA-opintojen ajaksi. Opinto-ohjaus sekä opintojen edistämisen seuranta jatkuvat säännöllisesti koko TUVA-opintojen ajan. Oppivelvollisuusikäisten kohdalla kodin ja koulun välinen yhteistyö käynnistetään orientaatiojakson aikana ja huoltajille tarjotaan mahdollisuus tutustua TUVA-opintoihin.

5.3 Perustaitojen vahvistaminen

Laajuus

1- 30 viikkoa

Kuvaus

Koulutuksen osan tavoitteena on vahvistaa opiskelijan lukutaitoon, numeerisiin taitoihin ja digitaitoihin liittyvää osaamista. Lisäksi koulutuksen osa mahdollistaa perusopetuksen oppimäärän arvosanojen korottamisen erityisessä tutkinnossa. Keskeistä opiskelussa on eri tiedonalojen tekstitaitojen sekä opiskelutaitojen vahvistaminen.

Tavoitteet

Opiskelija

saavuttaa sellaiset perustaidot (luku-, numero- ja digitaidot), joiden avulla hän pystyy opiskelemaan toisen asteen opinnoissa

saavuttaa sellaisen opiskelu/tutkintokielen taidon, että se mahdollistaa toisen asteen koulutukseen osallistumiseen

kehittää eri tiedonalojen kielen osaamista ja käyttää opiskeltavaan aineeseen sopivia opiskelumenetelmiä

korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja erityisessä tutkinnossa, mikäli se on toiselle asteelle hakeutumisen näkökulmasta tarpeellista

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Digiosaaminen

Opiskelija osaa käyttää digitaalisia palveluita osana oppimista ja ongelmanratkaisua. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti sosiaalisessa mediassa sekä käyttää digitaalisia palveluita asioidessaan viranomaisten ja muiden sähköisiä asiointia edellyttävien palveluntarjoajien kanssa.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija harjoittelee opiskelussa tarvittavien oppimisolustojen ja ohjelmien käyttämistä.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen. Hän vaalii fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Opiskelija omaksuu hyvinvointiaan tukevia toimintatapoja sekä tunnistaa niitä edistäviä yhteisöjä. Hän osaa suunnitella omaa ajankäyttöään siten, että opiskelu ja vapaa-aika vuorottelevat tarkoituksenmukaisesti. Opiskelija osaa hakea tietoa, apua ja tukea oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen sekä hakeutua tarvittaessa hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palveluiden pariin.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija harjoittelee tunnistamaan oman hyvinvointinsa ja opiskelun välistä yhteyttä.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää tietojaan ja ymmärrystään omasta identiteetistään sekä opiskeluyhteisön ja yhteiskunnan moninaisuudesta, jossa erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Opiskelija saa kokemuksia kansainvälisyydestä omassa arjessaan ja opiskeluympäristössään sekä esimerkiksi vierailujen, kulttuuritapahtumien, verkostoyhteistyön tai muun yhteistyön kautta. Mahdollinen kieliprofiilin laatiminen tukee osaltaan opiskelijan ymmärrystä kielellisestä identiteetistään sekä hänen kasvuaan kielenoppijana ja -käyttäjänä.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija tunnistaa identiteettinsä oppimisyhteisön jäsenenä ja ymmärtää kulttuurisen moninaisuuden arvon oppimisyhteisössään. Hän tutkii oman kulttuuritaustansa vaikutuksia opiskelu- ja urasuunnitelmiinsa.

Monilukutaito

Opiskelija kehittyy viestien tulkittajana ja tuottajana sekä harjaantuu toimimaan erilaisten tekstien kanssa. Opiskelija osaa tarkastella ja tulkita kriittisesti erilaisia tekstejä. Tekstillä tarkoitetaan laajasti sekä puhuttuja että kirjoitettuja tekstejä, jotka sisältävät erilaisia kielimuotoja arkikielestä opiskelun kieleen ja eri tiedonalojen käsitteelliseen kieleen. Luku- ja kirjoitustaidon ohella opiskelija kehittää kuvanlukutaitoaan, medialukutaitoaan ja numeerista lukutaitoaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija opettelee tunnistamaan oman opiskelu- ja urasuunnittelunsa kannalta keskeisiä tiedonlähteitä ja hyödyntämään niitä. Opiskelija osaa arvioida löytämänsä tiedon luotettavuutta.

Oppimaan oppiminen

Opiskelija osaa hankkia tietoa sekä jäsentää, arvioida ja soveltaa sitä. Hän osaa ottaa vastuuta opinnoistaan ja suunnitella niitä tavoitteellisesti. Hän tunnistaa ja osaa käyttää tarkoituksenmukaisia ja monipuolisia oppimistapoja ja -strategioita ja ymmärtää vertaisryhmän ja muun lähipiirin merkityksen oppimisen ja opiskelun tukena. Opiskelija kehittää opiskelukielen taitoaan tavoitteellisesti siten, että pystyy käyttämään puhuttua ja kirjoitettua kieltä erilaisissa oppimisympäristöissä.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija tutustuu opiskelutekniikoihin ja tunnistaa itselleen sopivimmat tavat opiskella ja oppia. Opiskelija opettelee asettamaan itselleen realistisia tavoitteita ja harjoittelee keinoja niiden saavuttamiseksi.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija pyrkii toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja rakentavasti. Hän oppii kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä ja tuomaan omia näkökulmiaan esille yksilönä ja ryhmän jäsenenä sekä kehittää empatiakykyään. Opiskelija osaa käyttää viestinnässä eri kieliä asianmukaisesti ja toimivasti. Opiskelija osaa viestiä asianmukaisesti myös erilaisilla sosiaalisen median alustoilla.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija ymmärtää vuorovaikutustaitojen merkityksen opiskelussa ja työelämässä. Opiskelija harjoittelee palautteen antamista ja vastaanottamista.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita. Hän osaa vaikuttaa oman ryhmänsä ja oppilaitoksensa asioihin sekä ymmärtää, miten yhteiskunnallisiin kysymyksiin voi ottaa kantaa. Opiskelija omaksuu

aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja. Opiskelija ymmärtää työn merkityksen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija tutustuu suomalaiseen koulutusjärjestelmään. Opiskelija saa tietoa työelämästä ja työnhausta.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija ymmärtää kestäväen kehityksen merkityksen yhteiskunnalle ja maapallolle ja osaa toimia kestäväen kehityksen mukaisesti. Opiskelija tunnistaa ja ymmärtää keskeisiä ympäristön muutoksia ja ihmisen toiminnan merkityksen niihin. Hän tuntee kestäväen kehityksen tavoitteet ja ymmärtää ilmiöiden vaikutuksen toisiinsa, mukaan lukien kulttuurisen, sosiaalisen ja taloudellisen näkökulman. Opiskelijaa osaa toimia kestäväen elämäntapaa tukien ja ottaa vastuuta ympäristöstä yhteistyössä muiden kanssa.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija tarkastelee opinto- ja urasuunnitelmiaan myös kestäväen kehityksen ja ympäristön muutosten näkökulmista.

Keskeinen sisältö

Opiskelutaidot

Tutustuminen jatko-opintoihin ja suomalaiseen koulutusjärjestelmään

Tutustuminen lukiokoulutuksen toteutustapoihin ja käytänteisiin

Tutustuminen eri alojen koulutukseen sekä koulutusvierailut

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Paikallinen tarkennus:

Orientaatiojakson aikana opiskelija tutustuu TUVA-koulutuksen osiin ja niiden sisältämiin mahdollisuuksiin. Opiskelija pohtii omia jatko-opintovaihtoehtojaan osana koulutuksen osaa koko TUVA-opintojensa ajan.

5.4 Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen

Laajuus 1-30 vk

Kuvaus

Koulutuksen osa sisältää ammatillisia perustutkintojen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita opiskelijan valmiuksien mukaisesti. On tärkeää, että opiskelija saa opiskeluun riittävästi tukea sekä valmentavassa koulutuksessa että suorittaessaan ammatillisia opintoja valmentavan koulutuksen aikana. Opiskelija

vahvistaa tutkintokielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä osana opiskelua. Opiskelija harjoittelee ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät tiedot ja taidot ammatilliseen opiskeluun sekä vahvistaa erityisesti ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa kielitaitoa. Opiskelija tutustuu ammatilliseen koulutukseen ja sen vaatimuksiin. Opiskelija voi suorittaa omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan tutkinnon osia sekä pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita. Valmentavan koulutuksen aikana opiskelija voi käyttää näiden suorittamiseen enemmän aikaa kuin varsinaisessa ammatillisessa koulutuksessa.

Opetuksen tavoitteet

Opiskelija

- saavuttaa riittävän taidon ammatillisten opintojen opetuskielessä ja eri tiedonalojen tekstitaidoissa (sanavarasto, luetun ymmärtämis- ja tulkintataidot sekä tuottamistaidot)
- osaa käyttää alakohtaiseen koulutukseen sopivia opiskelumenetelmiä ja tieto- ja viestintätekniikkaa opiskelun apuna
- tutustuu ammatilliseen koulutukseen, sen käytäntöihin sekä arviointimenetelmiin
- osaa arvioida ammatillisen koulutuksen sopivuuden itselleen
- suorittaa itselleen sopivan ammatillisen koulutuksen opintoja (ammatilliset tutkinnon osat tai yhteiset tutkinnon osat).

Laaja--alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja--alaisen osaamisen osa--alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja--alaiseen osaamisen osa--alueiden kuvauksiin. Keskeinen sisältö Opiskelija tutustuu ammatilliseen koulutukseen, ja sen asettamiin vaatimuksiin. Opiskelija voi valita omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan ammatillisia opintoja, joita hän suorittaa osana valmentavaa koulutusta. Ammatillisten opintojen rinnalla opiskelija vahvistaa tutkintokielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä osana opiskelua. Osana tutkintokielen vahvistamista opiskelija harjoittelee ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista. Tutkinnon perusteissa määritellään tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Opiskelija voi suorittaa valmentavan koulutuksen aikana yhteisiä tutkinnon osia tai osa--alueita, ammatillisen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Jos opiskelija suorittaa ammatillisen tutkinnon osia, arvioidaan ne ammatillisen koulutuksen lainsäädännön ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on ammatillisen koulutuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät ammatillisesta koulutuksesta annetussa lainsäädännössä tarkoitetut arvioijat.

Paikallinen tarkennus: Suomalais-venäläisen koulun TUVA-koulutuksessa opiskelija voi suorittaa ammatilliseen koulutukseen valmentavia opintoja ja tutustua suomalaiseen ammatilliseen koulutukseen. Opiskelijalle tarjotaan mahdollisuuksia vierailta pääkaupunkiseudun ammatillista koulutusta antavissa oppilaitoksissa. Opiskelijaa tuetaan hänelle sopivan ammatillisen koulutuksen valitsemisessa.

5.5 Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen

Laajuus

1-30 viikkoa

Kuvaus

Koulutuksen osa sisältää lukiokoulutukseen valmentavaa koulutusta ja lukio-opintoja opiskelijan valmiuksien mukaisesti. Suorittaessaan lukio-opintoja opiskelija saa tukea opiskelutaitojen ja -valmiuksien kehittämiseen osana valmentavaa koulutusta.

Opiskelija vahvistaa opiskelukielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä osana opiskelua. Opiskelija harjoittelee lukiossa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät tiedot ja taidot lukio-opiskeluun sekä vahvistaa erityisesti tiedonalojen kielen taitoaan eli eri oppiaineiden tekstitaitoja.

Opiskelija tutustuu lukiokoulutukseen ja sen vaatimuksiin. Opiskelija voi valita omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan lukion opintojakson tai opintojaksoja, joita hän suorittaa osana valmentavaa koulutusta. Valmentavan koulutuksen aikana opiskelija voi käyttää näiden suorittamiseen enemmän aikaa kuin varsinaisessa lukiokoulutuksessa.

Tavoitteet

Opiskelija

saavuttaa riittävän taidon lukion opetuskielessä ja eri tiedonalojen tekstitaidoissa (sanavarasto, luetun ymmärtämis- ja tulkintataidot sekä tuottamistaidot)

osaa käyttää opiskeltavaan oppiaineeseen sopivia opiskelumenetelmiä ja tieto- ja viestintätekniikkaa opiskelun apuna

tutustuu lukiokoulutukseen ja sen käytäntöihin sekä arviointimenetelmiin

osaa arvioida lukio-opintojen sopivuuden itselleen

suorittaa kiinnostusten ja tavoitteidensa mukaisia lukion opintoja

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Digiosaaminen

Opiskelija osaa käyttää digitaalisia palveluita osana oppimista ja ongelmanratkaisua. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti sosiaalisessa mediassa sekä käyttää digitaalisia palveluita asioidessaan viranomaisten ja muiden sähköisiä asiointia edellyttävien palveluntarjoajien kanssa.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija käyttää digitaalisia välineitä vuorovaikutuksessa ja opiskelussa. Opiskelija toimii aktiivisesti digitaalisessa ympäristössä oppijana, tiedon hankkijana ja käsittelijänä. Opiskelija tutustuu yleisimpiin lukiossa käytettäviin ohjelmiin ja alustoihin. Opiskelija luo, jakaa ja tallentaa itsenäisesti tekstidokumentteja, hakee tietoa verkosta ja käyttää digitaalisia oppimateriaaleja.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen. Hän vaalii fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Opiskelija omaksuu hyvinvointiaan tukevia toimintatapoja sekä tunnistaa niitä edistäviä yhteisöjä. Hän osaa suunnitella omaa ajankäyttöään siten, että opiskelu ja vapaa-aika vuorottelevat tarkoituksenmukaisesti. Opiskelija osaa hakea tietoa, apua ja tukea oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen sekä hakeutua tarvittaessa hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palveluiden pariin.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija vahvistaa taitojaan hallita omaa jaksamistaan ja ajankäyttöään sekä opiskelun että vapaa-ajan suhteen. Hänellä on tieto siitä, mistä hän voi tarvittaessa saada apua muuttuvissa elämäntilanteissa ja haasteissa. Opiskelija oppii tunnistamaan omat rajansa (jaksamisen, ajankäytön ja uuden tiedon omaksumisen suhteen) sekä arvioimaan lukio-opintojen soveltuvuutta itselleen ottaen huomioon opintojen kuormittavuuden ja vaativuuden. Hän harjoittelee opintojen suunnittelua ja aikatauluttamista.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää tietojaan ja ymmärrystään omasta identiteetistään sekä opiskeluyhteisön ja yhteiskunnan moninaisuudesta, jossa erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Opiskelija saa kokemuksia kansainvälisyydestä omassa arjessaan ja

opiskeluympäristössään sekä esimerkiksi vierailujen, kulttuuritapahtumien, verkostoyhteistyön tai muun yhteistyön kautta. Mahdollinen kieliprofiilin laatiminen tukee osaltaan opiskelijan ymmärrystä kielellisestä identiteetistään sekä hänen kasvuunsa kielenoppijana ja -käyttäjänä.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija hyväksyy ja ymmärtää erilaisia kulttuureja ja ymmärtää myös oman kulttuurinsa roolin tärkeyden ja merkityksen muiden kulttuurien rinnalla. Opiskelija hyödyntää kielivarantoaan ja oppii monikielisestä ja monikulttuurisesta oppimisympäristöstään. Opiskelija ymmärtää lukiokoulutuksen vuotuiset juhlaperinteet osaksi lukio-opiskelijan identiteettiä.

Monilukutaito

Opiskelija kehittyy viestien tulkitsijana ja tuottajana sekä harjaantuu toimimaan erilaisten tekstien kanssa. Opiskelija osaa tarkastella ja tulkita kriittisesti erilaisia tekstejä. Tekstillä tarkoitetaan laajasti sekä puhuttuja että kirjoitettuja tekstejä, jotka sisältävät erilaisia kielimuotoja arkikielestä opiskelun kieleen ja eri tiedonalojen käsitteelliseen kieleen. Luku- ja kirjoitustaidon ohella opiskelija kehittää kuvanlukutaitoaan, medialukutaitoaan ja numeerista lukutaitoaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija vahvistaa tiedonhankinnan taitojaan ja kriittistä ajattelua. Opiskelija tutustuu yleisimpiin lukio-opinnoissa vastaan tuleviin tekstilajeihin. Hän vahvistaa taitojaan tuottaa opintojaksoilla tarvittavia tekstejä, kuten esseitä ja koevastauksia. Opiskelija lukee erilaisia tekstejä ja kirjallisuutta sekä etsii ja analysoi tietoa. Opiskelija vahvistaa monilukutaitoaan myös kuvien, videoiden ja elokuvien sekä muiden tiedon esittämistapojen (kaaviot, diagrammit) osalta. Opiskelija harjaantuu tunnistamaan disinformaatiota ja suhtautumaan kriittisesti eri medioihin.

Oppimaan oppiminen

Opiskelija osaa hankkia tietoa sekä jäsentää, arvioida ja soveltaa sitä. Hän osaa ottaa vastuuta opinnoistaan ja suunnitella niitä tavoitteellisesti. Hän tunnistaa ja osaa käyttää tarkoituksenmukaisia ja monipuolisia oppimistapoja ja -strategioita ja ymmärtää vertaisryhmän ja muun lähipiirin merkityksen oppimisen ja opiskelun tukena. Opiskelija kehittää opiskelukielen taitoaan tavoitteellisesti siten, että pystyy käyttämään puhuttua ja kirjoitettua kieltä erilaisissa oppimisympäristöissä.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija harjoittelee oman opiskelunsa suunnittelua ja itsenäistä vastuunottoa opinnoistaan. Opiskelija saa ohjausta erilaisten lukio-opinnoissa hyödyllisten oppimisstrategioiden käyttöön. Opiskelijaa tuetaan kokeisiin valmistautumisessa ja hän tutustuu koetilanteisiin.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija pyrkii toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja rakentavasti. Hän oppii kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä ja tuomaan omia näkökulmiaan esille yksilönä ja ryhmän jäsenenä sekä kehittää empatiakykyään. Opiskelija osaa käyttää viestinnässä eri kieliä asianmukaisesti ja toimivasti.

Opiskelija osaa viestiä asianmukaisesti myös erilaisilla sosiaalisen median alustoilla.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija vahvistaa ryhmätyötaitojaan. Opiskelijalla on mahdollisuus harjoitella vertaisoppimista ja neuvottelutaitoja. Opiskelija harjoittelee taitoja toimia erilaisten ryhmien osallistuvana jäsenenä, erilaisten roolien ottamista ryhmässä, yhteisen tavoitteen eteen työskentelyä ja ristiriitatilanteiden ratkaisemista. Mahdollisuuksien mukaan opiskelija osallistuu kieliparitoimintaan.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita. Hän osaa vaikuttaa oman ryhmänsä ja oppilaitoksensa asioihin sekä ymmärtää, miten yhteiskunnallisiin kysymyksiin voi ottaa kantaa. Opiskelija omaksuu aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja. Opiskelija ymmärtää työn merkityksen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija omaksuu ja vahvistaa taitojaan osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä lukion eri oppiaineiden tunneilla tapahtuvaan keskusteluun kunnioittavasti ja vaikuttavasti.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija ymmärtää kestäväen kehityksen merkityksen yhteiskunnalle ja maapallolle ja osaa toimia kestäväen kehityksen mukaisesti. Opiskelija tunnistaa ja ymmärtää keskeisiä ympäristön muutoksia ja ihmisen toiminnan merkityksen niihin. Hän tuntee kestäväen kehityksen tavoitteet ja ymmärtää ilmiöiden vaikutuksen toisiinsa, mukaan lukien kulttuurisen, sosiaalisen ja taloudellisen näkökulman. Opiskelijaa osaa toimia kestävää elämäntapaa tukien ja ottaa vastuuta ympäristöstä yhteistyössä muiden kanssa.

Keskeinen sisältö

Lukiossa vaadittavia taitoja ennakoidaan keskittymällä monilukutaitoon ja siihen liittyen eri oppiaineiden tekstitaitoihin. Opiskelukielen taitoja varmistetaan kaikilla osa-alueilla. Tähän kiinnitetään erityistä huomiota silloin, kun opiskelija opiskelee suomi/ruotsi toisena kielenä -oppimäärää.

Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään ainekohtaiset sisällöt ja tavoitteet. Opiskelija voi suorittaa sekä lukion pakollisia että valinnaisia opintojaksoja omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Jos opiskelija suorittaa lukiokoulutuksen opintoja, arvioidaan ne lukiokoulutuksen lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Vastuu

arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on lukiokoulutuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät lukiolainsäädännön mukaisesti lukiokoulutuksen opettajat.

Paikallinen tarkennus:

Koulutuksen osaan sisältyy runsaasti suomen kielen opintoja. Opiskelija harjoittelee toisen asteen opinnoissa tarvittavaa suomen kielen osaamista.

Varsinaisista lukio-opinnoista TUVA-opiskelijoille tarjotaan pääasiassa pakollisia opintojaksoja. Pääpaino on kieliopinnoissa, matematiikassa ja taito- ja taideaineissa. Yksilölliset opintovalinnat tehdään opiskelijan valmiuksien mukaisesti yhteistyössä opinto-ohjaajan kanssa.

5.6 Työelämätaidot ja työpaikalla tapahtuva oppiminen

Laajuus

1- 20 viikkoa

Kuvaus

Koulutuksen osassa keskitytään keskeisiin työelämätaitoihin ja tuetaan työelämässä tapahtuvaa oppimista. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan oman toiminnan ohjaamista sekä viestintä-, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja. Opiskelija tutustuu työelämässä tapahtuvaan koulutukseen.

Tavoitteet

Opiskelija

tuntee työnhaun prosessin

tutustuu työpaikkoihin oppimisympäristöinä

tuntee työelämän ja yrittäjyyden keskeiset periaatteet

osaa toimia työyhteisön jäsenenä työpaikalla

osaa ajankäytön suunnittelua ja hallintaa

tuntee omat oikeutensa ja velvollisuutensa työpaikalla

tuntee mahdollisuutensa kansainvälisyysosaamisen kehittämiseen ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan kansainväliseen toimintaan

tutustuu yleisimpiin työpaikalla käytössä oleviin tietokoneohjelmiin ja työpaikan vuorovaikutustilanteiden kieleen

tiedostaa tulevaisuuden haasteet ja työelämän muutokset

Paikallinen tarkennus:

Opiskelijalle tarjotaan mahdollisuus tutustua työelämään TET-harjoittelujaksolla.

5.7 Arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taidot

Laajuus

1- 20 viikkoa

Kuvaus

Koulutuksen osassa painottuvat opiskelijan arjessa toimimisen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taitojen vahvistaminen. Arjen toimintakyvyn vahvistaminen ja osallisuuden edistäminen nähdään opiskelijan terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta edistävänä. Tavoitteena on myös vahvistaa arjen taitojen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja.

Tavoitteet

Opiskelija

arvioi ja vahvistaa toimintakykyään sekä hyvinvointiaan

tuntee mielen hyvinvoinnin perusteet ja tapoja vahvistaa sitä

kehittää kotitalousosaamistaan

vahvistaa arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja ja harjaantuu kielenkäyttäjänä niihin liittyvissä tilanteissa

perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja osaa hakea tarvitsemiaan palveluja

tuntee yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoja ja toimintaa

hankkii tietoja ja taitoja taloudellisen päätöksentekonsa tueksi

suunnittelee ja tekee arkielämäänsä liittyviä valintoja, päätöksiä ja hankintoja sekä pohtii itsenäisen asumisen mahdollisuuksia ja edellytyksiä

tuntee turvalliset, vastuulliset ja kestävät toimintatavat opiskelu- ja asuinympäristössään

tutustuu erilaisiin vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin liikunnan, taiteen, kulttuurin tai muiden tapahtumien avulla

Paikallinen tarkennus:

Opiskelija arvioi yhdessä ohjaavan aikuisen kanssa valituilla itsearviointimenetelmillä omia voimavarojaan, kiinnostustaan ja motivaatiotaan opiskeluun.

Opiskelija oppii tunnistamaan mielenterveyttä suojaavia tekijöitä ja mielenterveyden riskitekijöitä sekä vahvistamaan mielenterveystaitojaan.

Opiskelija oppii tunnistamaan ja käyttämään itselle sopivia selviytymistaitoja sekä osaa hakea apua mieltään painaviin asioihin opiskelijahuollosta tai kaupungin sosiaali- ja terveystaloukselta tai muilta sektoreilta.

Opiskelija tutustuu häneen vetoaviin, vahvistaviin ja mielihyvää tuottaviin merkityksellisiin vapaa-ajan toimintoihin. Hän oppii tunnistamaan omia mielenkiinnon kohteitaan ja hakemaan tietoa niihin liittyen osallistumisen mahdollistamiseksi. Opiskelija tutustuu paikallisiin kulttuuri- ja liikuntapalveluihin sekä taiteiden tarjontaan.

Opiskelija harjoittelee vuorovaikutusta ja käyttäytymistä aidoissa arkipäivän tilanteissa, kuten puhelimesta, sähköisesti tai paikan päällä asioidessa. Opiskelija ymmärtää oman vuorovaikutuksensa merkityksen asiointitilanteissa. Hän oppii löytämään elämäntilanteeseensa sopivaa tietoa ja toimimaan viranomaisilta tai muilta saamiensa vastausten pohjalta.

Opiskelija tutustuu yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin eri elämäntilanteissa, miten näistä palveluista saa lisää tietoa ja miten apua haetaan. Opiskelija tutustuu yhteiskunnan palvelurakenteeseen ja digitaalisiin palveluihin kuten hakukoneiden käyttöön, terveydenhuollon, pankkien, Opintopolun, KELA:n, TE-palveluiden sekä muiden viranomaisten verkkopalveluihin. Opiskelija ymmärtää mikä on oikea taho auttamaan häntä eri elämäntilanteissa.

Opiskelija uskoo pystyvänsä vaikuttamaan omaan tulevaisuuteensa. Opiskelija pohtii yhdessä muiden kanssa asioita, joiden toivoisi olevan toisin ja tutustuu keinoihin näiden muutosten edistämiseksi. Opiskelija tutkii sosiaalisen median roolia yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa ja omaa osallistumistaan siihen.

Opiskelija pohtii turvallisen tilan käsitettä, syrjinnän, rasismien ja kiusaamisen ehkäisemistä sekä kaikkien ihmisten yhteistä vastuuta tässä. Opiskelija tutkii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävästä kehityksen periaatteita ja miten hän voi huomioida nämä omassa elämässään ja lähiympäristössään. Opiskelija oppii turvallisia, vastuullisia ja kestäviä toimintatapoja sosiaalisessa mediassa ja muissa verkkoympäristöissä.

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Digiosaaminen

Opiskelija osaa käyttää digitaalisia palveluita osana oppimista ja ongelmanratkaisua. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti sosiaalisessa mediassa sekä käyttää digitaalisia palveluita asioidessaan viranomaisten ja muiden sähköisiä asiointia edellyttävien palveluntarjoajien kanssa.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija osaa hakea tietoa omiin tarpeisiinsa liittyvistä yhteiskunnallisista palveluista ja harjoittelee eri palvelutarjoajien sähköisten järjestelmien käyttöä. Opiskelija ymmärtää tietoturvallisen toiminnan merkityksen.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen. Hän vaalii fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Opiskelija omaksuu hyvinvointiaan tukevia toimintatapoja sekä tunnistaa niitä edistäviä yhteisöjä. Hän osaa suunnitella omaa ajankäyttöään siten, että opiskelu ja vapaa-aika vuorottelevat tarkoituksenmukaisesti. Opiskelija osaa hakea tietoa, apua ja tukea oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen sekä hakeutua tarvittaessa hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palveluiden pariin.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija perehtyy koulutuksen järjestäjän ja yhteiskunnan tuottamiin hyvinvointipalveluihin ja tutustuu myös oman arkensa kannalta merkityksellisten hyvinvointipalvelujen järjestäjiin. Hän tunnistaa omat tarpeensa hyvinvointipalvelujen kuluttajana ja löytää tapoja edistää arjessaan omaa hyvinvointiaan.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää tietojaan ja ymmärrystään omasta identiteetistään sekä opiskeluyhteisön ja yhteiskunnan moninaisuudesta, jossa erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Opiskelija saa kokemuksia kansainvälisyydestä omassa arjessaan ja opiskeluympäristössään sekä esimerkiksi vierailujen, kulttuuritapahtumien, verkostoyhteistyön tai muun yhteistyön kautta. Mahdollinen kieliprofiilin laatiminen tukee osaltaan opiskelijan ymmärrystä kielellisestä identiteetistään sekä hänen kasvuaan kielenoppijana ja -käyttäjänä.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija tunnistaa monikulttuurisuuden vahvuudeksi yhteiskunnassa. Opiskelija tutustuu kulttuuriseen monimuotoisuuteen ja sen erilaisiin ilmenemismuotoihin ja ymmärtää oman kielellisen ja kulttuurisen identiteettinsä osana monikulttuurista yhteiskuntaa.

Monilukutaito

Opiskelija kehittyy viestien tulkitsijana ja tuottajana sekä harjaantuu toimimaan erilaisten tekstien kanssa. Opiskelija osaa tarkastella ja tulkita kriittisesti erilaisia tekstejä. Tekstillä tarkoitetaan laajasti sekä puhuttuja että kirjoitettuja tekstejä, jotka sisältävät erilaisia kielimuotoja arkikielestä opiskelun kieleen ja eri tiedonalojen käsitteelliseen kieleen. Luku- ja kirjoitustaidon ohella opiskelija kehittää kuvanlukutaitoaan, medialukutaitoaan ja numeerista lukutaitoaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija osaa tulkita muuttuvaa yhteiskuntaa ja omaa rooliaan osana sen jäsenenä. Hän osaa käyttää omaa harkintaa tiedon hakemisessa ja sen käsittelyssä ja osaa suhtautua kriittisesti saamaansa informaatioon.

Oppimaan oppiminen

Opiskelija osaa hankkia tietoa sekä jäsentää, arvioida ja soveltaa sitä. Hän osaa ottaa vastuuta opinnoistaan ja suunnitella niitä tavoitteellisesti. Hän tunnistaa ja osaa käyttää tarkoituksenmukaisia ja monipuolisia oppimistapoja ja -strategioita ja ymmärtää vertaisryhmän ja muun lähipiirin merkityksen oppimisen ja opiskelun tukena. Opiskelija kehittää opiskelukielen taitoaan tavoitteellisesti

siten, että pystyy käyttämään puhuttua ja kirjoittua kieltä erilaisissa oppimisympäristöissä.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija kehittää ajankäyttötaitojaan ja vahvistaa myönteistä minäkuvaa itsestään oppijana.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija pyrkii toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja rakentavasti. Hän oppii kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä ja tuomaan omia näkökulmiaan esille yksilönä ja ryhmän jäsenenä sekä kehittää empatiakykyään. Opiskelija osaa käyttää viestinnässä eri kieliä asianmukaisesti ja toimivasti. Opiskelija osaa viestiä asianmukaisesti myös erilaisilla sosiaalisen median alustoilla.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija harjoittelee ryhmätyö- ja vuorovaikutustaitoja erilaisissa arjen tilanteissa. Hän oppii tarkastelemaan omaa rooliaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja ymmärtää oman toimintansa merkityksen niiden onnistumisessa.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita. Hän osaa vaikuttaa oman ryhmänsä ja oppilaitoksensa asioihin sekä ymmärtää, miten yhteiskunnallisiin kysymyksiin voi ottaa kantaa. Opiskelija omaksuu aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja. Opiskelija ymmärtää työn merkityksen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa.

Keskeinen sisältö

Opiskelija tunnistaa omaan hyvinvointiinsa liittyviä tekijöitä ja osaa vahvistaa omaa hyvinvointiaan arjessa. Hän tutustuu itselleen sopiviin yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Paikallinen tarkennus:

Opiskelija oppii mieltämään oman hyvinvointinsa voimavarana, joka helpottaa häntä arjessa ja auttaa kokemaan opiskelun, työssäoppimisen ja työnteon mielekkääksi ja merkitykselliseksi osaksi elämää. Hän oppii tarkastelemaan ja tarvittaessa muokkaamaan omia arjen valintojaan, jotka vaikuttavat opiskelijan hyvinvointiin.

5. 8 Valinnaiset koulutuksen osat

Laajuus

1- 10 viikkoa

Kuvaus

Opiskelija voi henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti suorittaa valinnaisia koulutuksen osia omien yksilöllisten tarpeiden, kiinnostuksen ja valmiuksien mukaan koulutuksen järjestäjän paikallisesta tarjonnasta ja/tai muusta (alueellisesta tai valtakunnallisesta) tarjonnasta. Valinnaiset koulutuksen osat voivat koostua yhdestä tai useammasta osasta. Opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin opiskelukieli, voidaan järjestää oman äidinkielen opetusta. Valinnaiset opinnot voivat sisältää myös esimerkiksi järjestöissä tehtävää vapaaehtoistyötä ja siihen liittyviä kursseja.

Tavoitteet

Opiskelija

voi hyödyntää Helsinkiä, pääkaupunkiseutua sekä digitaalisia mahdollisuuksia oppimisympäristönä.

sopii koulutuksen osan yksilölliset tavoitteet omien vahvuuksiensa, valmiuksiensa, tarpeidensa ja kiinnostustensa mukaisesti niin, että ne tukevat hänen osallisuuttaan, motivaatiotaan ja hyvinvoinnin edistämistä osana elämän- ja arjenhallinnan taitoja.

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Digiosaaminen

Opiskelija osaa käyttää digitaalisia palveluita osana oppimista ja ongelmanratkaisua. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti sosiaalisessa mediassa sekä käyttää digitaalisia palveluita asioidessaan viranomaisten ja muiden sähköisiä asiointia edellyttävien palveluntarjoajien kanssa.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija voi täydentää taitojaan digivälineiden käyttämisessä ja digitaalisissa ympäristöissä toimimisessa omien tavoitteidensa ja koulutustoiveidensa mukaisesti.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen. Hän vaalii fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Opiskelija omaksuu hyvinvointiaan tukevia toimintatapoja sekä tunnistaa niitä

edistäviä yhteisöjä. Hän osaa suunnitella omaa ajankäyttöään siten, että opiskelu ja vapaa-aika vuorottelevat tarkoituksenmukaisesti. Opiskelija osaa hakea tietoa, apua ja tukea oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen sekä hakeutua tarvittaessa hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palveluiden pariin.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen oman hyvinvointinsa ja toimintakykynsä ylläpitämisessä. Opiskelijalla on mahdollisuus kokeilla ja toteuttaa hyvinvointiaan tukevia ja iloa tuottavia toimintatapoja sekä tunnistaa ja löytää niitä edistäviä yhteisöjä omassa elinympäristössään.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää tietojaan ja ymmärrystään omasta identiteetistään sekä opiskeluyhteisön ja yhteiskunnan moninaisuudesta, jossa erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Opiskelija saa kokemuksia kansainvälisyydestä omassa arjessaan ja opiskeluympäristössään sekä esimerkiksi vierailujen, kulttuuritapahtumien, verkostoyhteistyön tai muun yhteistyön kautta. Mahdollinen kieliprofiilin laatiminen tukee osaltaan opiskelijan ymmärrystä kielellisestä identiteetistään sekä hänen kasvuun kielenoppijana ja -käyttäjänä.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija tunnistaa kulttuurin ja taiteen merkityksen hyvän elämän mahdollistajana. Opiskelija osaa etsiä itselle sopivia vapaa-ajan toimintoja, harrastuksia ja yhteisöjä. Opiskelija kehittää taitojaan toimia monikulttuurisissa ympäristöissä moninaisuutta kunnioittaen.

Monilukutaito

Opiskelija kehittyy viestien tulkitsijana ja tuottajana sekä harjaantuu toimimaan erilaisten tekstien kanssa. Opiskelija osaa tarkastella ja tulkita kriittisesti erilaisia tekstejä. Tekstillä tarkoitetaan laajasti sekä puhuttuja että kirjoitettuja tekstejä, jotka sisältävät erilaisia kielimuotoja arkikielestä opiskelun kieleen ja eri tiedonalojen käsitteelliseen kieleen. Luku- ja kirjoitustaidon ohella opiskelija kehittää kuvanlukutaitoaan, medialukutaitoaan ja numeerista lukutaitoaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

Paikallinen tarkennus: Opiskelijalla on mahdollisuus ilmaista näkemyksiään monipuolisten viestinnän ja vaikuttamisen keinojen avulla. Opiskelijoita rohkaistaan hyödyntämään monilukutaitoaan myös vaikuttamiseen ja osallistumiseen omassa elinympäristössä, mediassa ja yhteiskunnassa.

Oppimaan oppiminen

Opiskelija osaa hankkia tietoa sekä jäsentää, arvioida ja soveltaa sitä. Hän osaa ottaa vastuuta opinnoistaan ja suunnitella niitä tavoitteellisesti. Hän tunnistaa ja osaa käyttää tarkoituksenmukaisia ja monipuolisia oppimistapoja ja -strategioita ja ymmärtää vertaisryhmän ja muun lähipiirin merkityksen oppimisen ja opiskelun tukena. Opiskelija kehittää opiskelukielen taitoaan tavoitteellisesti siten, että pystyy käyttämään puhuttua ja kirjoitettua kieltä erilaisissa oppimisympäristöissä.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija pyrkii toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja rakentavasti. Hän oppii kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä ja tuomaan omia näkökulmiaan esille yksilönä ja ryhmän jäsenenä sekä kehittää empatiakykyään. Opiskelija osaa käyttää viestinnässä eri kieliä asianmukaisesti ja toimivasti. Opiskelija osaa viestiä asianmukaisesti myös erilaisilla sosiaalisen median alustoilla.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija löytää tapoja liittyä osaksi itsellensä merkityksellisiä yhteisöjä ja hyödyntää vuorovaikutuksen erilaisia muotoja. Opiskelija syventää ja monipuolistaa vuorovaikutustaitojaan ja niihin liittyviä tietojaan sekä kehittää kykyään ennakoida, mukauttaa ja arvioida viestintäänsä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija oppii arvioimaan vuorovaikutustaitojen merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita. Hän osaa vaikuttaa oman ryhmänsä ja oppilaitoksensa asioihin sekä ymmärtää, miten yhteiskunnallisiin kysymyksiin voi ottaa kantaa. Opiskelija omaksuu aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja. Opiskelija ymmärtää työn merkityksen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa.

Paikallinen tarkennus: Opiskelija kehittää taitojaan toimia osana suomalaista yhteiskuntaa, yhteiskunnan palveluiden käyttäjänä ja kuluttajana. Hän syventää tuntemustaan kansalaisen perusoikeuksista ja velvollisuuksista, yhteiskunnallisen vaikuttamisen tavoista ja kehittää kykyään toimia aktiivisena kansalaisena.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Paikallinen tarkennus:

Jos opiskelija opiskelee valinnaisina opintoina tutkintotavoitteisen koulutuksen osia, opinnot arvioidaan kyseisen koulutuksen järjestäjän arviointisuunnitelman mukaisesti.